KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. lapkričio 14 d.

kuriuo koncentracija skelbiama suderinama su bendrąja rinka ir EEE susitarimo veikimu

(Byla Nr. COMP/M.4180 – *Gaz de France*/*Suez*)

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 5419)

(Tik tekstas prancūzų kalba yra autentiškas)

(2007/194/EB)

2006 m. lapkričio 14 d. Komisija pagal 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės [1]*, ypač jo 8 straipsnio 2 dalį, priėmė sprendimą susijungimo byloje. Viso sprendimo teksto nekonfidencialus variantas autentiška bylos kalba pateikiamas Konkurencijos generalinio direktorato tinklalapyje adresu http://ec.europa.eu/comm/competition/index_fr.html*

A. **ŠALYS**

(1) *GDF* yra energetikos grupė, veikianti visose dujų grandinės grandyse ir teikianti susijusias energetikos paslaugas; ji verčiasi gamtinių dujų paieška, gamyba, gabenimu, sandėliavimu, platinimu ir pardavimu daugiausia Prancūzijoje, taip pat Belgijoje, Vokietijoje, Jungtinėje Karalystėje, Liuksemburge, Vengrijoje ir Ispanijoje. *Gaz de France* kartu su *Centrica* bendrai valdo *SPE* [2], veikiančią Belgijos elektros energijos ir gamtinių dujų rinkose ir teikiančią energetikos paslaugas.

(2) *Suez* grupė veikia komunalinių paslaugų sektoriuje. *Suez* grupė veikia keturiose energetikos ir aplinkos srityse. Pagrindinės *Suez* pavaldžios įmonės elektros energijos sektoriuje yra *Electrabel* (elektros energija ir dujos), *Distrigaz* (dujos), *Fluxys* (dujų gabenimas ir sandėliavimas), *Elyo* (2006 m. sausio mėn. pervadinta *Suez Energy Services*), *Fabricom*, *GTI*, *Axima* ir *Tractebel Engineering* energetikos paslaugų sektoriuje. Remiantis šalių pateikta informacija, *Suez Energie Europe* priklauso 27,5 % įmonės *Elia*, valdančios elektros perdavimo tinklus Belgijoje, mažumos akcijų paketas.

B. **SANDORIS**

(3) Pranešta, kad *GDF* susijungs su *Suez*, kuris kaip juridinis subjektas nustos egzistuoti. Susijungimo pasiūlymas bus pateiktas patvirtinti (kvalifikuota balsų dauguma) abiejų grupių neeiliniuose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, viešo konkurso *Suez* akcijoms įsigyti nereikės rengti. Abiejų grupių valdybos jau pritarė siūlomam susijungimui (*Suez* – 2006 m. vasario 25 d. ir *GDF* – 2006 m. vasario 26 d.). Susijungimas vyks apsikeičiant akcijomis santykiu viena su viena.

(4) Susijungimas galės įvykti tik tuomet, kai Prancūzijos parlamentas pakeis 2004 m. rugpjūčio 9 d. įstatymą taip, kad Prancūzijos vyriausybei priklausanti *GDF* dalis neviršytų 50 %.

(5) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, susijungimas, apie kurį pranešta, laikomas koncentracija, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento (EB) Nr. 139/2004 3 straipsnio 1 dalies a punkte.

C. **KONKURENCIJOS ANALIZĖ**

1. **Susijungimo keliamos konkurencijos problemos**

(6) Sprendime Komisija laikosi nuomonės, kad susijungimas labai trukdytų veiksmingai konkuruoti šiose keturiose srityse: dujų sektoriuje Belgijoje, dujų sektoriuje Prancūzijoje, elektros energijos sektoriuje Belgijoje ir miestų šildymo sektoriuje Prancūzijoje.

Dujų sektorius Belgijoje

(7) Dujų sektoriuje Belgijoje kliūčių veiksmingai konkuruoti atsiranda šiose (nacionalinėse) H ir (arba) L dujų tiekimo rinkose:

— dujų tiekimo perpardavėjams (t. y. savivaldybių grupės, vietos tiekėjai, kaip antai *ECS* (*Electrabel Customer Solutions*)) ir naujiems dujų tiekimo rinkos dalyviams Belgijoje, pavyzdžiui, *Essent* ir *Nuon*,

[1] OL L 24, 2004 1 29, p. 1.

[2] *GDF* ir *Centrica* abiems priklauso 50 % holdingo įmonės, kuri 2005 m. įsigijo 51 % *SPE*. Kartu jos vykdo bendrą *SPE* kontrolę. *ALG* ir *Publilum*, ankstesniems *SPE* savininkams, tarpininkaujančiai kitai holdingo įmonei priklauso 49 % *SPE*, tačiau jos nekontroliuoja šios įmonės.

— stambiems pramoniniams vartotojams,

— smulkiems pramoniniams ir prekybiniams vartotojams,

— gyventojams; sprendime nenurodoma, ar šios rinkos geografiškai yra apibrėžiamos kaip nacionalinės ar siauresnės rinkos (t. y. trys regionai – Briuselis, Flandrija ir Valonija, kurie taiko skirtingus liberalizavimo tvarkaraščius),

— dujomis kūrenamoms elektrinėms.

Visose šiose rinkose šalys turėtų labai dideles rinkos dalis ir užimtų dominuojančią padėtį.

(8) Susijungimas pašalintų šiuo metu geriausią poziciją užimantį konkurentą. Be to, jokia kita įmonė nepajėgtų tiek suvaržyti konkurenciją, kiek *GDF*. *GDF* turimos didelės rinkos dalys gali būti paaiškintos tuo, kad *GDF* turi tam tikrų privalumų, kurių naujas konkurentas negalėtų turėti. *GDF* yra didelėje kaimyninėje šalyje senai įsitvirtinęs operatorius, teikiantis daug įvairių su dujomis susijusių paslaugų, įskaitant suskystintas gamtines dujas; be to *GDF* turi prioritetinį priėjimą prie H dujų saugyklų Belgijoje, jai priklauso L dujų saugykla Prancūzijoje netoli sienos su Belgija; ji yra kai kurių per Belgiją nutiestų tranzitinių dujotiekių bendrasavininkė ir bendrai valdo įvežimo vietas rezervuodama talpyklas įvežimo vietose. L dujų rinkoje Belgijoje nauji konkurentai, pavyzdžiui, *Nuon* ir *Essent*, dujas gali gauti tik iš įmonių *Suez* ir *GDF*, kurios yra pasirašiusios ilgalaikes sutartis su […] (*), apimančias visą […] eksportą į Belgiją ir Prancūziją.

(9) Galiausiai sprendime pabrėžiama, kad patekimo į rinką kliūtys yra didelės, o tai stiprina horizontalųjį poveikį, kuris susidaro dėl pirmiau minėtų rinkos dalių sujungimo. Kliūtys yra susijusios su prieiga prie dujų (susijungimo šalys turi prieigą prie didžiosios dalies dujų, kurios importuojamos į Belgiją; jos yra pasirašiusios beveik visas ilgalaikio importo sutartis), prieiga prie infrastruktūros (įskaitant šalių kontroliuojamą tinklų operatorių *Fluxys*, *Distrigaz* valdomas tranzitinis tinklas, nepakankami įvežimo pajėgumai, tinklų perkrovos), prieiga prie suskystintų gamtinių dujų (vieninteli terminalą Zebriugėje valdo *Fluxys LNG*, kuri yra *Suez* pavaldi įmonė), prieiga prie H dujų talpyklos Belgijoje (*GDF* priklausantys sandėliavimo pajėgumai Prancūzijoje yra geriausias alternatyvus sprendimas už Belgijos ribų), kokybės specifikacijomis ir Zebriugės terminalo likvidumo trūkumu. Nors dauguma šių patekimo į rinką kliūčių jau buvo iki susijungimo, kai kurios jų dėl susijungimo tampa dar sunkiau įveikiamos (pvz., dujotiekio nuosavybė, talpyklų ir sandėlių rezervavimas).

Dujų sektorius Prancūzijoje

(10) Dujų geografinė rinka Prancūzijoje yra suskirstyta į penkis balanso rajonus: šiaurės, vakarų, rytų, pietų ir pietvakarių. Pagrindinį pietvakarių rajono transporto tinklą valdo *Total Infrastructure Gaz France* (*TIGF*), kuri yra visiškai pavaldi *Total*, o likusius keturis rajonus valdo *GDF Réseau transport* (*GRT Gaz*), kuri yra visiškai pavaldi *GDF*. Atlikus rinkos tyrimą paaiškėjo, kad penkiems balanso rajonams būdingos skirtingos konkurencinės sąlygos, kaip rodo tarp skirtingų rajonų atsirandančios perkrovos.

(11) Atsižvelgiant į geografinį penkių rajonų suskirstymą, sprendime konstatuojama, kad sudaromos kliūtys veiksmingai konkuruoti šiose rinkose:

— H dujų tiekimo stambiems klientams, kurie pasinaudojo teise pasirinkti tiekėją šiaurės, rytų, vakarų ir pietų rajonuose, taip pat L dujų šiaurės rajone rinkos,

— H dujų tiekimo smulkiems klientams, kurie pasinaudojo teise pasirinkti tiekėją kiekviename iš penkių rajonų, taip pat L dujų šiaurės rajone rinkos,

— H dujų vietiniams tiekimo perpardavėjams, kurie pasinaudojo teise pasirinkti tiekėją šiaurės ir rytų rajonuose, taip pat L dujų šiaurės rajono rinkos,

— H dujų tiekimo gyventojams nuo 2007 m. liepos 1 d. kiekviename iš penkių geografinių rajonų, taip pat L dujų tiekimo šiaurės rajone rinkos; šios rinkos lieka potencialios rinkos keletą mėnesių. Tačiau dėl naujo subjekto atsiradimo ir galiausio *Suez* [1], *GDF* konkurento, išnykimo kiti potencialūs konkurentai bus atgrasyti ir tai dar labiau sustiprins jau esamas patekimo į rinką kliūtis,

(*) Kai kurios šio dokumento dalys išbrauktos, kad nebūtų atskleista konfidenciali informacija; šios dalys pateikiamos laužtiniuose skliaustuose ir pažymėtos žvaigždute.

[1] *Suez* grupė užima svarbią poziciją dujų tiekimo dideliems pramoniniams vartotojams rinkoje (per *Distrigaz*) ir yra pasirašiusi sutartis su keletu milijonų gyventojų vandens tiekimui Prancūzijoje (per *Lyonnaise des eaux*), ir dėl to yra vieną geriausių pozicijų užimantis operatorius, konkuruosiantis su *GDF* nuo 2007 m. liepos 1 d., kai bus atverta tiekimo gyventojams rinka.

— H dujų tiekimo dujomis kūrenamoms elektrinėms šiaurės ir rytų rajonuose rinkos, taip pat L dujų šiaurės rajone rinka. Šios rinkos lieka potencialios ([1]), tačiau atsižvelgiant į pasiūlymus ateityje statyti tokias elektrines, dėl susijungimo neliktų geriausią poziciją užimančio konkurento, galinčio konkuruoti su *GDF*.

Visose šiose rinkose *GDF* užima dominuojančią padėtį. Visais atvejais dėl *Suez* (*Distrigaz*) išnykimo iš rinkos sustiprėja dominuojančią padėtį užimantis rinkos dalyvis, nes pašalinamas vienas iš geriausią poziciją užimančių ir stipriausių konkurentų.

(12) Sprendime paaiškinama, kokiu būdu, panašiai kaip ir Belgijoje, dėl didelių patekimo į rinką kliūčių, susijusių su prieiga prie dujų ir infrastruktūra, sustiprėja horizontalusis susijungimo poveikis. Susijungimo šalys turi pagrindinę prieigą prie dujų, importuojamų į Prancūziją, ir joms priklauso beveik visos ilgalaikio importo sutartys. Beveik visa su dujomis susijusi infrastruktūra (išskyrus pietvakarių rajone *Total* priklausančią ir valdomą infrastruktūrą) priklauso tiesiogiai *GDF* arba *GDF* pavaldžiai įmonei *GRT gaz*.

Elektros energijos sektorius Belgijoje

(13) Sprendime nurodomos svarbios kliūtys veiksmingai konkurencijai šiose rinkose:

— Belgijos nacionalinė elektros energijos gamybos ir didmeninės prekybos rinka: dėl susijungimo *Electrabel* (*Suez*), kuris yra senai Belgijoje įsitvirtinęs tiekėjas, apims svarbiausią konkurentą, kuriam priklausančios elektrinės privalumų kreivėje užima vidurinę arba aukštą poziciją ([2]), o tai dar labiau sustiprina susijungusio subjekto gebėjimą nustatyti kainas Belgijos didmeninės prekybos elektros energija rinkoje,

— pagalbinių paslaugų ir balansavimo energijos tiekimo rinka, kurioje susijungia perdavimo tinklų operatoriui *Elia* svarbiausias paslaugas teikiantys vieninteliai du tiekėjai,

— nacionalinė elektros energijos tiekimo stambiems pramoniniams ir prekybiniams vartotojams (> 70 kV) rinka, kurioje be *Electrabel* (*Suez*) šiuo metu veikia tik *RWE* ir *EDF* (*SPE*, priklausantis *GDF*, neseniai atnaujino veiklą). Šioje rinkoje dominuojančią padėtį šiuo metu užimantį *Electrabel* (*Suez*) dar labiau sustiprina vieno iš dvejų geras pozicijas užimančių konkurentų (*SPE*, priklausančio *GDF*, ir *EDF*) pašalinimas,

— nacionalinė elektros energijos tiekimo smulkiems pramonės ir verslo klientams (< 70 kV) rinka, kurioje dėl *SPE* (*GDF*) užimamos rinkos dalies dar labiau sustiprėja ir taip didžiausią rinkos dalį turinti *Suez*,

— elektros energijos tiekimo gyventojams, kurie gali pasirinkti tiekėją, rinka, kurioje susijungimo šalys turėtų ir dar labiau sustiprintų dominuojančią padėtį tiek atitinkamos geografinės rinkos regioninio, tiek nacionalinio apibrėžimo atžvilgiu.

(14) Be horizontaliojo susijungimo poveikio, sprendime taip pat konstatuojamas ir šio sandorio vertikalusis poveikis, dėl kurio dar labiau sustiprėja ir taip dominuojančią padėtį elektros energijos rinkoje Belgijoje užimantis *Suez*.

(15) Kadangi dujos yra elektros energijos gamybai naudojama žaliava, sprendime nurodoma, kad susijungimo šalys bus pajėgios ir turės paskatų didinti dujų kainą, visų pirma didinti lankstaus dujų tiekimo dujomis kūrenamoms elektrinėms kainą.

(16) Sprendime taip pat teigiama, kad šalims bus žinoma visa informacija, susijusi su konkurentų dujomis kūrenamų elektrinių išlaidomis, taigi ir jų kainų bei gamybos politika.

(17) Kadangi susijungimo šalys yra pagrindinės pagalbinių paslaugų ir balansavimo energijos tiekėjos *ELIA*, sprendime teigiama, kad šalys bus pajėgios ir turės paskatų didinti konkurentams teikiamų pagalbinių paslaugų ir balansavimo energijos kainas.

(18) Sprendime minimas ketvirtas vertikalus poveikis yra susijęs su vienintelio *Suez* konkurento, galinčio teikti dviejų rūšių energiją (dujas ir elektros energiją) mažosioms įmonėms ir gyventojams, pašalinimu.

(19) Sprendime aiškinama, kodėl dėl svarbių patekimo į rinką kliūčių, susijusių su i) prieiga prie elektros energijos gamybos pajėgumų; ii) žaliaisiais ir CHP (mišrių šilumos ir energijos elektrinių) sertifikatais; iii) elektros energijos prekybos rinkos nelikvidumu ir iv) prieiga prie perdavimo ir paskirstymo infrastruktūros, stiprėja susijungimo horizontalusis poveikis.

Miestų šildymas Prancūzijoje

(20) Dėl su „energetika susijusių paslaugų“, kurias teikia abi susijungimo šalys, kyla su konkurenciją susijusios problemos vienoje iš šių rinkų: nacionalinė rinka, apimanti viešosios miestų šildymo Prancūzijoje paslaugos (šilumos tinklai) valdymo perdavimą.

([1]) Šio sprendimo rengimo metu *GDF* eksploatavo vienintelę Prancūzijoje esančią dujinę elektrinę ir jai tiekė būtinas dujas.

([2]) Konkurencinėje rinkoje elektros energijos kainą nustato bet kuri elektrinė, kurios ribinės išlaidos, patiriamos gaminant elektros energiją tam tikru metu yra didžiausios, t. y. kainą nustato tas gamintojas, kuris pasiūlos kreivėje yra aukščiausioje pozicijoje (kalbant apie elektros energiją, pasiūlos kreivė dažnai vadinama „privalumų kreive“).

(21) Ilgalaikes (12–24 metai) sutartis valdyti šilumos tinklus sudaro atitinkamos, rengdamos oficialius konkursus, kuriuose dalyvauja vos keletas Prancūzijos specializuotų įmonių. Tai yra šie tiekėjai: *Dalkia* (*Veolia* grupė), *SES-Elyo* (*Suez* grupė), *Soccram* (*Thion* grupė) ir *Cogac* (*Cofathec-Coriance*, *GDF* grupė). *Cogac* (*GDF* grupė) turi nemažą dalį *Soccram* (*Thion* grupė) akcijų ir neabejotinai vykdo bendrą minimos įmonės kontrolę.

(22) Po susijungimo šalys bus didžiausi rinkos dalyviai. Dėl susijungimo pašalinama *Cogac* (*GDF* grupė), kurios elgesys rinkoje buvo neįprastas, tai paaiškina, kodėl rinka nekoordinuojama.

(23) Be to, *GDF* užima dominuojančią padėtį tiekdama dujas įmonėms, dalyvaujančioms Prancūzijos šilumos tinklų valdymo konkursuose, o tai yra dar vienas veiksnys, dėl kurio mažėja konkurencinis spaudimas šildymo rinkoje.

2. **Šalių siūlomi įsipareigojimai**

(24) Siekdamos išsklaidyti Komisijai kylančias su konkurencija susijusias abejones, 2006 m. rugsėjo 20 d. šalys pateikė siūlomus įsipareigojimus.

(25) Rinkos dalyvių, su kuriais Komisija konsultavosi, didžioji dalis atsakymų rodo, kad siūlomi įsipareigojimai nėra pakankami išspręsti su konkurencija susijusioms problemoms, kylančioms dėl susijungimo, apie kurį pranešta.

(26) Gavusios Komisijos surengtų konsultacijų su rinkos dalyviais rezultatus, susijungimo šalys 2006 m. spalio 13 d. pakeitė siūlomus įsipareigojimus.

2006 m. spalio 13 d. pateiktų įsipareigojimų turinys

(27) Šalių pateikti įsipareigojimai susideda iš penkių pagrindinių elementų:

— *Suez* grupės turimų *Distrigaz* akcijų pardavimas. Šiuo atveju susijungime dalyvaujantis subjektas gali prašyti *Distrigaz* tiekti dujas jo elektrinėms ir aptarnauti *ECS* klientus. Tačiau kadangi susijusių sutarčių trukmė yra […] * metų (nuo *Distrigaz* akcijų pardavimo datos) didžiajai daliai numatyto tiekimo, tiekimo apimtys bus ribojamos ir ilgainiui mažinamos,

— *Gaz de France* turimų 25,5 % *SPE* akcijų pardavimas,

— visiškas – *de facto* arba *de jure* – šalių atsisakymas kontroliuoti *Fluxys S.A.*, kuri po veiklos reorganizavimo bus visos reguliuojamos Belgijoje dujų infrastruktūros (gabenimas ir (arba) tranzitas, sandėliavimas, Zebriugės suskystintų dujų terminalas) valdymo operatorė. Pagal šį planą *Fluxys S.A.* valdyba, kurios šalys negalės kontroliuoti, bus išskirtinai atsakinga už sprendimų, susijusių su bendromis investicijų programomis dėl reguliuojamos dujų infrastruktūros, priėmimą,

— su dujų infrastruktūra Belgijoje ir Prancūzijoje susijusių papildomų priemonių paketas,

— *Cofathec Coriance* ir *Cofathec Service* priklausančių šilumos tinklų pardavimas, išskyrus *Cofathec Coriance* turimų *Climespace* ir *SESAS* akcijų pardavimą.

Komisijos teikiamas įsipareigojimų vertinimas

(28) Remdamasi tyrimo metu gautos informacijos vertinimu, visų pirma atsižvelgdama į konsultacijų su rinkos dalyviais rezultatus, Komisija mano, kad 2006 m. spalio 13 d. šalių pasiūlyti pakeisti įsipareigojimai yra aiškūs ir pakankami išspręsti Belgijoje ir Prancūzijoje su konkurencija susijusioms problemoms, kilusioms dėl sandorio, apie kurį pranešta, neatliekant tolesnių rinkos tyrimų, nes:

— Dėl *Distrigaz* pardavimo *GDF* turimų *SPE* akcijų pardavimo, *Cofathec Coriance* ir *Cofathec Service* šilumos tinklų pardavimo pašalinamos sutampančios susijungimo šalių dalys visose rinkose, kuriose anksčiau kilo konkurencijos problemų. Taip pat pašalinamos vertikaliosios teisių ribojimo tarp dujų ir elektros energijos rinkų problemos,

— *Fluxys S.A.* kontrolės netekimas ir taisomosios priemonės, susijusios su dujų infrastruktūra Belgijoje ir Prancūzijoje, yra pakankamos sumažinti patekimo į rinką kliūtims, kad susidarytų sąlygos atsirasti veiksmingai konkurencijai.

D. **IŠVADA**

(29) Susijungimas, apie kurį pranešta, smarkiai varžytų konkurenciją keliose rinkose. 2006 m. spalio 13 d. šalių pateikti pakeisti įsipareigojimai yra pakankami spręsti Komisijos nustatytoms su konkurencija susijusioms problemoms. Todėl sprendime daroma išvada, kad jeigu bus visiškai laikomasi šalių prisiimtų įsipareigojimų, pateiktų 2006 m. spalio 13 d. ir pakartotų 2006 m. lapkričio 6 d., susijungimas laikomas suderinamu su bendrąja rinka.

(30) Todėl Komisijos sprendime pareiškiama, kad sandoris, apie kurį pranešta, yra suderinamas su bendrąja rinka ir EEE susitarimo veikimu, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 8 straipsnio 2 dalyje.